

Årsmelding 2019

Hordaland fylkeseldreråd

INNHALD

SAMANDRAG AV ÅRSMELDINGA	4
KAPITTEL I	5
Fylkeseldrerådet – eit lovpålagt organ	5
Eldreråd – eit viktig talerør for dei eldre	5
KAPITTEL II	6
Fylkeseldrerådet i 2019	6
Samansetjing av fylkeseldrerådet.....	6
Budsjett	7
Representantar for brukarutvala i helseføretaka i Hordaland.....	7
KAPITTEL III	8
Deltaking på konferansar, kurs, og samlingar/seminar	8
KAPITTEL IV	9
Møte og saksområde 2019.....	9
Saker det har vore arbeidd særskild med	9
Rådsmøte, med utvalde saker	9
AU-møte.....	10
KAPITTEL V	11
VEDLEGG	11
I HØYRINGSUTTALE/ INNSPEL TIL SAKER.....	11
II PROGRAM FOR KONFERANSEN FOR DEI KOMMUNALE ELDERÅDA I HORDALAND	11
III PROGRAM FOR VESTLANDSKONFERANSEN	11
IV PROGRAM FOR LANDSKONFERANSEN FOR FYLKESKOMMUNALE ELDRERÅD.....	11

Samandrag av årsmeldinga

Årsmelding 2019 for fylkeseldrerådet i Hordaland gjev ei oversikt over aktiviteten til Hordaland fylkeseldreråd i 2019.

Kapittel I er ei innleiing der det blir informert om lovgrunnlaget for eldreråd, og at eldreråd er viktige organ både i fylkeskommunane og kommunane. Det vert gjeve informasjon om korleis rådet arbeider og at det har eige budsjett.

I kapittel II vert det gjort greie for korleis rådet er samansett og kva organisasjon dei ulike medlemmane representerer, samt at rådet er representert i brukarutval i ulike helseføretak. Det vert forklart korleis det vart endring av rådssamansetninga i mars månad, og det vert opplyst kva budsjett rådet har hatt til disposisjon.

Kapittel III gjer ei oversikt over konferansar, kurs og samlingar som fylkeseldrerådet har delteke på i 2019. To av konferansane har vore i regi av fylkeseldrerådet i Hordaland. I vedlegg II-IV finn ein program for konferansane.

Kapittel IV gjer ei oppstilling etter dato for møta i rådet og arbeidsutvalet, og kva saker som er handsama i dei enkelte møta. Det vert gjeve oversyn over dei viktigaste sakene fylkeseldrerådet i Hordaland har handsama i 2019 og arrangement fylkeseldrerådet har delteke på eller sjølv arrangert. Program for desse arrangementa ligg som vedlegg bak i årsmeldinga. Rådet har vore særleg opptatt av kollektivtilbodet i Hordaland og Bergen: båt, buss og bane. Rådet har i 2019 gitt 11 uttalar til nasjonale og lokale høyringar som har omhandla saker som gjeld eldre, mellom anna om innføring av eit eige eldreombod, ny forskrift for kommunelova om eldreråd, seniorplan for Bergen kommune, sambuargaranti på sjukeheim, m.m. Rådet har kome med innspel om aktivtørfaget som opplæringstilbod, og manglande refusjonar for fotpleie for diabetikarar. Alle uttalane og innspela er lagt inn på slutten av årsmeldinga i eige vedlegg. Fylkeseldrerådet i Hordaland har i 2019 vore teken med i førebuingane til å verta Vestland fylkeskommune. Eit medlem har teke del i ei arbeidsgruppe under Fylkesmannen i samband med reforma «Leve heile livet.»

I kapittel V finn ein alle vedlegga til årsmeldinga:

- Vedlegg I er uttalar og innspel fylkeseldrerådet har kome med i 2019.
- Vedlegg II er programmet for Eldrerådskonferansen for dei kommunale eldreråda i Hordaland som Fylkeseldrerådet i Hordaland arrangerte i Bergen 5. – 6. november 2019.
- Vedlegg III er program for Vestlandskonferansen for fylkeseldreråda i Rogaland, Hordaland og Sogn og fjordane, og som fylkeseldrerådet i Hordaland var ansvarleg for i 2019.
- Vedlegg IV er program for Landskonferansen for fylkeseldreråd i Noreg, som vart arrangert av Telemark fylkeskommune i Skien 20. – 23. mai 2019.

Kapittel I

FYLKESELDRE RÅDET – EIT LOVPÅLAGT ORGAN

Innføring av lovfesta eldreråd i kommunar og fylkeskommunar vart lovpålagt frå 1. januar 1992. Det har gjeve eldre personar auka medråderett i saker som vedkjem dei. Dette er i samsvar med FN sine prinsipp som vart vedtekne av FN i 1991. Følgjande punkt er tekne med under hovudområde deltaking:

Eldre skal vera integrert i samfunnet, delta aktivt i utforming og gjennomføring av politikken som direkte vedkjem deira velferd, og dele sine kunnskapar, sin dugleik og sine erfaringar med yngre generasjonar.

ELDRERÅD – EIT VIKTIG TALERØR FOR DEI ELDRE

Fylkeseldrerådet i Hordaland er eit rådgjevande organ for fylkeskommunen og fylkeskommunale verksemder når det gjeld tilhøve som vedkjem eldre og eldre sine levekår. Det er difor viktig at rådet på eit så tidleg tidspunkt som mogleg, får innsikt i ulike saker som det vert arbeid med i fylkeskommunen og som vedkjem eldre, slik at rådet kan handsama sakene. Rådet kan også sjølv ta opp saker. Det vert difor lagt vekt på at sakshandsamarar og andre sentrale personar med jamne mellomrom får møta rådet. Rådet er glad for at ein har fått etablert eit godt samarbeid med dei ulike avdelingane i HFK når det gjeld informasjon og orienteringar til rådet.

Fylkeseldrerådet samarbeidar og har kontakt med dei kommunale eldreråda i Hordaland, og arrangerer kvart år ein konferanse med eldrefagleg innhald for dei kommunale eldreråda. I 2019 blei konferansen halden i Grand Hotel Termius 5. og 6. november. For program, sjå vedlegg II.

Eldrerådet si funksjonstid er fire år og fylgjer fylkestingsperioden. Noverande eldreråd vart oppnemnd etter fylkestingsvalet i september 2015.

Saksdokument og møteprotokollar frå rådsmøta i fylkeseldrerådet er tilgjengelege på fylkeskommunen sin nettportal (<http://www.hfk.no>), likeeins som for politiske organ i fylkeskommunen.

Fylkeseldrerådet har sitt eige budsjett, noko som gjer det mogleg for rådet å samarbeida med dei kommunale eldreråda og andre fylkeseldreråd. Protokoll frå fylkeseldrerådet sine møte blir sendt elektronisk til dei einskilde kommunale eldreråda.

Medlemmar i fylkeseldrerådet er representantar og vararepresentantar i brukarutvala i helseføretaka for perioden 2017-2019. Representantane gjer tilbakemelding til fylkeseldrerådet frå brukarmøta, og protokoll frå møta i brukarutvala blir sendt til fylkeseldrerådet.

Kapittel II

FYLKESELDRE RÅDET I 2019

2019 – eit særst aktivt år

Fylkeseldrerådet har i 2019 hatt **XX** møte med sakshandsaming. Arbeidsutvalet (som består av leiar, nestleiar og sekretær) har hatt **6** møte med førebuing av saker og sakliste til rådet. Fylkeseldrerådet har i 2019, enkeltvis eller samla, delteke på fleire samlingar og konferansar, og har sjølv arrangert konferanse for dei fylkeskommunale eldreråda i Rogaland, Sogn og Fjordane og Hordaland, den såkalla Vestlandskonferansen. Denne konferansen vert arrangert årleg, og vertskapsrolla skiftar mellom dei tre råda. Fylkeseldrerådet i Hordaland har i 2019 gjeve uttale i mange nasjonale og lokale høyringssaker. Etter å ha blitt gjort merksam på urimelege reglar for refusjon av utgifter til fotpleie for diabetikarar, sendte fylkeseldrerådet i april brev til Stortinget sin komité for helse og omsorg og eldre- og folkehelseministeren om denne saka. Fylkeseldrerådet har i heile valperioden vore opptatt av transporttilboda Skyss gjer, samt reglane for TT-kort, som ligg under samferdsleavdelinga i fylket. Rådet har støtta Samferdsleavdelinga sine søknader om utvida TT-ordning. Rådet er glad for at Hordaland, på lik line med Sogn og Fjordane, har kome med i denne ordninga no som desse fylka skal bli eitt fylke. Fylkeseldrerådet sin leiar har etter initiativ frå Kontrollkomiteen i fylket blitt intervjuva om fylkeseldrerådet sitt arbeid med ordninga for TT-kort i Hordaland fylke, som ein del av revisjonen av denne ordninga, i regi av Deloitte.

Rådet sine svar på høyringar og andre uttalar er attgjevne i vedlegg I.

Rådet har vore representert i brukarutvala i Helse Bergen og brukarutvalet for Haraldsplass Diakonale Sykehus.

Politisk oppnemnde medlemmer i fylkeseldrerådet, Synnøve Solbakken og Inger Sjong, har vore kontaktar mot det politiske miljøet.

SAMANSETJING AV FYLKESELDRE RÅDET

Rådet har sju representantar med personlege vararepresentantar. To representantar er politisk oppnemnde og fem er valde etter forslag frå fylkesomfattande pensjonistforeiningar.

For valperioden 2015 – 2019:

	Funksjon	Representerer	Vara
Kåre Ystanes*	leiar	PF	Gunvor Riim Opedal*
Gunda Falao Sparre*	nestleiar.	LOP	Svein Njåstad
Martin Monrad Reigstad*	medlem	PF	Eli Nordstad
Inger M. Lingjerde	medlem	PF	Kari Solberg
Odd Himle	medlem	SN-H	Egil Haaland
Gunvor Riim Opedal*	medlem	PF	Sjur K. Jaastad

Politisk valde representantar:

Synnøve Solbakken	medlem	FL A/SP/SV	Tore Svendsen m.fl.
Inger Sjong	medlem	FL H/FRP	Silje Hjemdal

*I møtet 14.03.2019 blei Gunda Falao Sparre vald til ny leiar etter at Kåre Ystanes hadde fått innvilga fritak frå vervet. Martin Monrad Reigstad blei samstundes vald til ny nestleiar. Kåre Ystanes sin vara, Gunvor Riim Opedal, kom inn som fast medlem med Sjur K. Jaastad som vara.

Sekretariat/sekretær

Fylkeseldrerådet har hatt møtesekretær/sakshandsamar/rådgevar som er administrativt knytt til fylkeskommunen. Marielle Solheim har vore sekretær for rådet.

Arbeidsutval (AU)

Gunda Falao Sparre (nestleiar) og Marielle Solheim (sekretær for utvalet) fungerte som arbeidsutval (AU) for fylkeseldrerådet i perioden 01.01.2019 til 14.03.2019. Etter dette bestod AU av Gunda Falao Sparre som leiar, Martin Monrad Reigstad som nestleiar og sekretær Marielle Solheim.

BUDSJETT

Budsjett- og rekneskapsansvar for rådet er lagt til administrasjonen. Fylkeseldrerådet hadde i 2019 til disposisjon eit budsjett på kr. 500.000,- Budsjettet vart nytta til rådet sine møte, til eigne arrangement, og deltaking på eksterne arrangement.

REPRESENTANTAR FOR BRUKARUTVALA I HELSEFØRETAKA I HORDALAND

Helseføretak

Helse Vest:
Helse Bergen:
Haraldsplass DS

Medlem

Sogn og Fjordane fylkeseldreråd
Inger Lingjerde
Gunda Falao Sparre

Vara

Rogaland Fylkeseldreråd
Martin Monrad Reigstad
Odd Himle

Kapittel III

DELTAKING PÅ KONFERANSAR, KURS, OG SAMLINGAR/SEMINAR

KONFERANSAR

1. Konferanse for dei kommunale eldreråda i Hordaland 5.-6.11.2019

Fylkeseldrerådet i Hordaland arrangerer kvart år ein to-dagars konferanse for dei kommunale eldreråda i Hordaland. Konferansen i 2019 gjekk føre seg på Grand Hotel Terminus i Bergen sentrum.

Program for konferansen: Sjå vedlegg II

2. Vestlandskonferansen 7.-8.05.2019

Fylkeseldreråda i Sogn og Fjordane, Rogaland og Hordaland har gjennom fleire år hatt eit regionalt samarbeid ved at dei har skifta på å vera vertskap for ein felles konferanse eller ein studietur. I 2019 var fylkeseldrerådet i Hordaland vert for konferansen, som vart halden på Solstrand Hotel og Bad is Os kommune.

Program for konferansen: Sjå vedlegg III

3. Landskonferansen for fylkeskommunale eldreråd 20.-22.05.2019

Det vert årleg skipa til ein landskonferanse for fylkeskommunale eldreråd. Eit av fylkeseldreråda i landet tek på seg arrangementet. I 2019 fann landskonferansen stad i Skien. Fylkeseldrerådet i Hordaland var godt representert på konferansen.

Program for konferansen: Sjå vedlegg IV

SAMLINGAR/SEMINAR/EKSTERNE MØTE

Einskildmedlemmar i fylkeseldrerådet har vore til stades på følgjande samlingar/eksterne møte:

21.01.19	Fellesmøte for fylkeseldrerådet i Hordaland, Ungdommens fylkesutval i Hordaland, og Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne i Hordaland, om førebuing til samanslåinga av Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune til Vestland fylkeskommune.
13.3.19	Felles samling for representantar i brukarutvala til sjukehusa i Hordaland
28.-29.03.19	Seminar for brukarutvala i Helse Bergen på Haukeland Universitetssjukehus. Inger Lingjerde og Martin Monrad Reigstad deltok.
22.-23.08.19	Samling for faste representantar i brukarutvala i Helse Vest. Inger Lingjerde, og Gunda Falao Sparre deltok.
30.08.19	Leiar for Fylkeseldrerådet, Gunda Falao Sparre, orienterte for Kontaktutvalet mellom innvandrere og styresmakter (KIS) om kva eit fylkeseldreråd er, korleis fylkeseldrerådet i Hordaland blir valt og er samansett, og kva rådet arbeider med og er opptatt av.
21.02.19 & 05.08.19	Reforma Leve heile livet Fylkesmannen har hatt fleire samlingar for å gjennomføra reforma «Leve hele livet» sidan oppstarten i november 2018. Odd Himle har vore representant for fylkeseldrerådet i Hordaland i dette arbeidet. og har delteke i to samlingar.

Kapittel IV

MØTE OG SAKSOMRÅDE 2019

Fylkeseldrerådet har i 2019 hatt 6 rådsmøte og handsama fleire større saker. Rådet har gjeve uttale til høyringsframlegg og innspel i saker der dette har vore spurt etter. Rådet har også teke opp saker som det har fått kjennskap til ved brev og innspel til rådet. Rådet har også fremja saker som det har initiert sjølv. Arbeidsutvalet (AU) har hatt 6 møte .

SAKER DET HAR VORE ARBEIDD SÆRSKILD MED

- Informasjon om dei ulike saksfelte fylkeskommunen arbeider med ved at sakshandsamarar frå ulike avdelingar har halde orienteringar i fylkeseldrerådet.
- Diverse høyringssvar og uttalar (sjå vedlegg I)
- Korrespondanse med Helse Vest om nye reglar for oppnemning av medlemmer til brukarutvala i helseføretaka.
- Samanslåinga av fylkeseldrerådet i Hordaland og fylkesrådet for eldre i Sogn og Fjordane til Vestland fylkeseldreråd.
- Diverse saker med innspel til Skyss:
  - kollektivtrafikken: buss, båt og bane, og særskilt nedlegging av servicelinene i Bergen
  - omlegging av bussrutene i Nordhordland i samband med nye anbod
  - spørsmål om aldersvenleg transport
  - at fylkeseldrerådet må involverast tidlegare i saker om store ruteomleggingar
- Planlegging av Vestlandskonferansen (regionalt samarbeid mellom fylkeseldreråda i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane.)
- Årsmelding 2019

RÅDSMØTE, MED UTVALDE SAKER

17.01.19

- Status for Vestlandskonferansen - vidare arbeid med program
- Møte med administrasjonen - medverknadsorgana sin moglegheit til å påverke samanslåingsprosessen
- Andreutkast til årsmelding 2018
- Invitasjonar til orienteringar under FYEL-møte mars 2019
- Høyring - ny forskrift om råd for eldre, for personar med funksjonsnedsetting og for ungdom.
- Utvida TT-ordning

14.03.19

- Folkehelseundersøking i Hordaland 2018 - resultat og vidare bruk
- Høyringssvar - ny forskrift om råd for eldre, for personar med funksjonsnedsetting og for ungdom
- Aktivitørfaget som fagskuleutdanning
- Høyring - NOU 2018:16 - det viktigaste først (prioriteringar i tannhelse-, helse-, og omsorgstenestane)
- Høyring - forslag til endring av forskrift om stønad til dekking av utgifter til fysioterapi m.m.

11.04.19

- Høyringssvar - Eit eldrevennleg Bergen - Seniorplan for Bergen kommune 2019 - 2024
- Høyringssvar - Felles anleggs- og tildelingspolitikk for spelemlidar til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune 2020-2024
- Brev frå FYEL om aktivitørfaget som fagskuleutdanning
- Arbeidet med nytt reglement for medverknadsorgana
- Høyringssvar - NOU 2018:16 - det viktigaste først - prioriteringar i tannhelse-, helse-, og omsorgstenestane

- Høyringsvar - Forslag til endring av forskrift om stønad til dekking av utgifter til fysioterapi m.m.
- Økonomisk støtte til medisinsk fotterapi

19.06.19

- Intervjuføretat frå forvaltningsrevisjonen av TT-ordninga i HFK
- Tilbakemelding på høyringsvara til Seniorplanen til Bergen kommune
- Budsjetstatus for FYEL og utgifter til Vestlandskonferansen
- Invitasjon til presentasjon av FYEL i Kontaktutvalget mellom innvandrere og styresmakter
- Høyring - NOU 2019:10 - Openheit i grenseland

05.09.19

- Høyringsvar NOU:10 2019. «Openheit i grenseland»
- Høyringsvar om namn på haldeplassar og tunnelar langs Bybanen til Fyllingsdalen
- Høyringsvar til forslag til endringar i helsepersonellova § 29 c
- Høyring - utvidelse av rettighetsbestemmelsen om brukarstyrt personleg assistanse for bestemte personar over 67 år

07.11.19

- Høyringsvar Endringar i forskrift om ein verdig eldreomsorg – sambuargaranti
- Høyringsvar Lov om Eldreombudet
- Høyringsvar NOU 2019: 14. Tvangsavgrensingslova

05.12.19

- Årsmelding 2019

Møtedatoar, sakliste og protokoll for dei ulike politiske organa i Hordaland fylkeskommune kan ein finna på hfk.no.

AU-MØTE

02.01.2019 Førebuing til rådsmøte 17.01.19
 26.02.2019 Førebuing til rådsmøte 14.03.2019
 27.05.2019 Førebuing til rådsmøte 19.06.2019
 16.07.2019 Førebuing til rådsmøte 05.09.2019
 19.09.2019 Eldrerådskonferansen 2019 Sluttarbeid før utsending av program
 xx.11.2019 Førebuing til rådsmøte 5/12-2019

Kapittel V

VEDLEGG

I HØYRINGSUTTALE/ INNSPEL TIL SAKER

Fylkeseldrerådet har i 2019 mellom anna gjeve uttale/ innspel i følgjande saker:

HØYRINGSSVAR

- I. Høyrings svar – forslag til forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd
- II. Høyrings svar – Seniorplan for Bergen kommune 2019-2024
- III. Høyrings svar til Felles anleggs- og tildelingspolitikk for spelemidlar til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune 2010 – 2024
- IV. Høyrings svar – Forslag til endringar/justeringar i forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi m.m.
- V. Høyrings svar til «Det viktigaste først» Prioritering i helse- og omsorgstenesta, mellom anna tannhelsetenesta
- VI. Høyrings svar til namn på haldeplassar og tunnelar langs Bybanen til Fyllingsalen.
- VII. Høyrings svar til NOU 2019:10 - Openheit i grenseland
- VIII. Høyrings svar - utvidelse av rettighetsbestemmelsen om brukarstyrt personleg assistanse for bestemte personar over 67 år
- IX. Høyrings svar: Endringar i forskrift om ein verdig eldreomsorg - sambuargaranti
- X. Høyrings svar Lov om Eldreombodet
- XI. Høyrings svar NOU 2019: 14. Tvangsavgrensingslova

INNSPEL

1. Fotpleie for dei som har diabetes.
Uttale sendt til Helse- og omsorgsdepartementet, Stortinget sin helse- og omsorgskomiteé, og til eldre- og folkehelseministeren.
2. Innspel til Opplæringsavdelinga om aktivitørfaget som fagskuleutdanning.

II PROGRAM FOR KONFERANSEN FOR DEI KOMMUNALE ELDERÅDA I HORDALAND

III PROGRAM FOR VESTLANDSKONFERANSEN

IV PROGRAM FOR LANDSKONFERANSEN FOR FYLKESKOMMUNALE ELDRERÅD

Vedlegg I

UTTALAR OG INNSPEL 2019

Vedlegg II

**PROGRAM FOR KONFERANSEN FOR DEI KOMMUNALE ELDERÅDA I
HORDALAND**

BERGEN 5-6. NOVEMBER 2019

Vedlegg III

PROGRAM FOR VESTLANDSKONFERANSEN

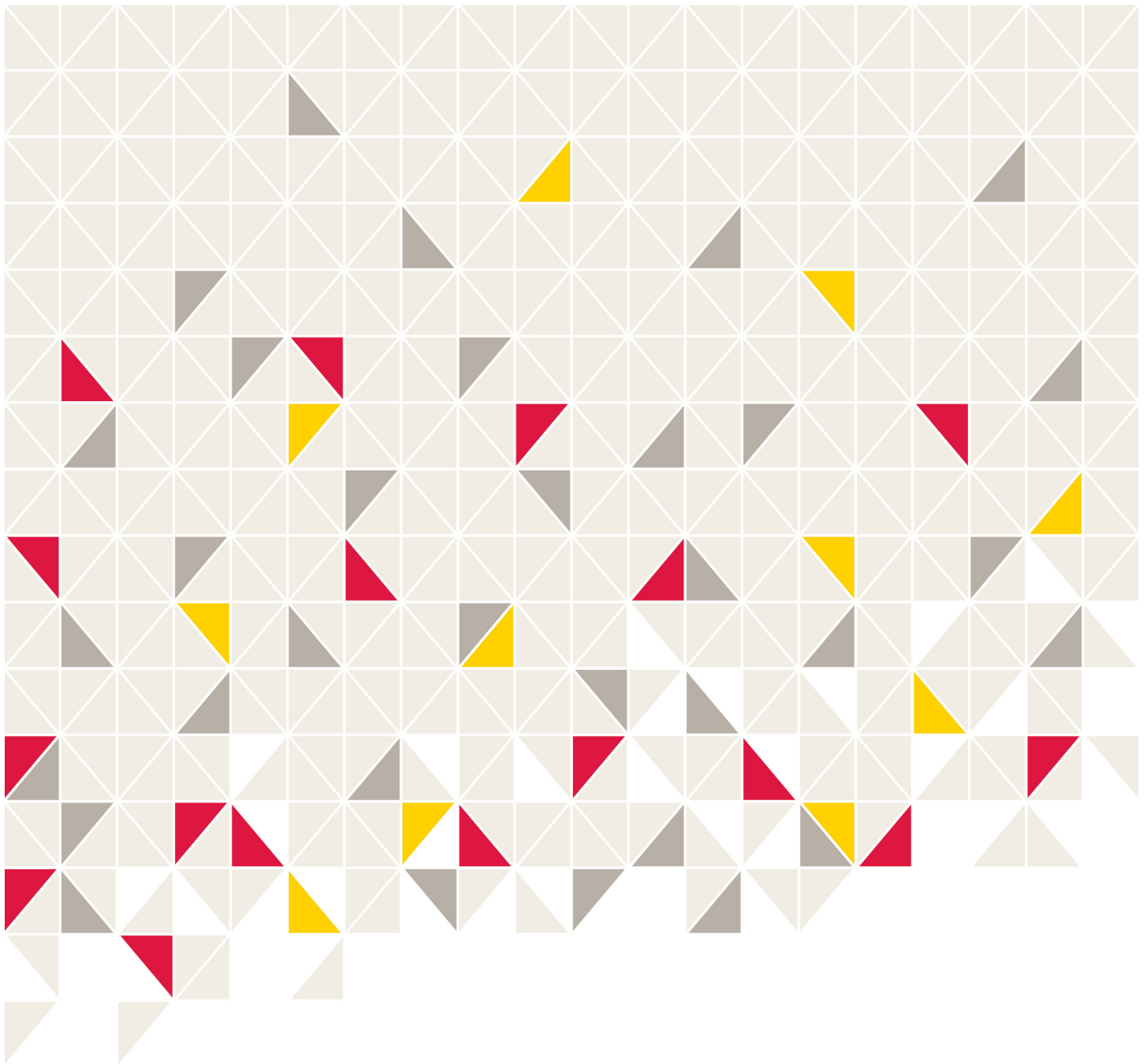
OS, 7.-8. MAI 2019

Vedlegg IV

**PROGRAM FOR LANDSKONFERANSEN FOR FYLKESKOMMUNALE ELDRERÅD
SKIEN, 20.-22. MAI 2019**

Agnes Mowinckels gate 5
Postboks 7900
5020 Bergen
Telefon: 55 23 90 00
E-post: hfk@hfk.no
www.hordaland.no

Hordaland fylkeskommune har ansvar for å utvikle hordalandssamfunnet. Vi gir vidaregåande opplæring, tannhelsetenester og kollektivtransport til innbyggjarane i fylket. Vi har ansvar for vegsamband og legg til rette for verdiskaping, næringsutvikling, fritidsopplevingar og kultur. Som del av eit nasjonalt og globalt samfunn har vi ansvar for å ta vare på fortida, notida og framtida i Hordaland. Fylkestinget er øvste politiske organ i fylkeskommunen.

